Szövetségi alapon történő felhasználó azonosítás Huntéka könyvtári alkalmazásokban

Könyvtári alkalmazás használati esetei

Könyvtári és föderatív azonosságok

A könyvtári alkalmazás olvasói nyilvántartásában szereplő és a föderatív azonosítás szolgáltatónál lévő azonosságokat a könyvtári alkalmazásban célszerűen össze kell kapcsolni. Ez az identitás összekapcsolás mindig feltételezi a felhasználó aktív közreműködését, e nélkül az identitások összekapcsolása nem jöhet létre.

Egy föderatív azonosítással elérhető, SP-vel védett Online könyvtári beiratkozás szolgáltatásnál ez egy tájékoztató szöveg megjelenése és tudomásul vétele után történik meg, a már hagyományos módon beiratkozott, az alkalmazás olvasói nyilvántartásában már szereplő olvasók “könyvtári identitását” viszont külön eljárással kell összekapcsolni az IdP által azonosítottakkal.

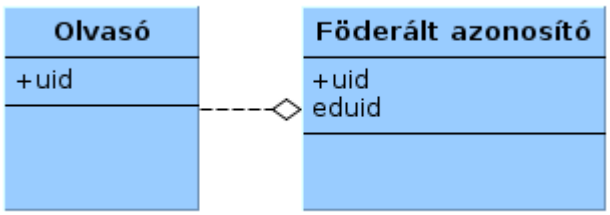
Ha a könyvtári alkalmazásban már létezik webes azonosítás, akkor célszerű egy olyan komponenst beilleszteni, ahol a felhasználó mind a könyvtári azonosságát (könyvtári azonosító - jelszó), mind a föderatív azonosságát tudja bizonyítani, és a komponens összeköti a két azonosítót a kapcsoló táblában (account linking). A tájékoztató szöveg megjelenítése és annak elfogadása ekkor történhet meg.

Az MTA SZTAKI könyvtára esetében a felhasználók nem tudtak bejelentkezni a webes felületen, az identitás összekapcsolást segítő kulcs az email cím lehetett, ez alapján az összerendelések nagy tömegét elvégezhettük, a maradék azonosítót pedig kézzel, további adatok összehasonlításával,

vagy közvetlenül az olvasó megkeresésével lehetett elvégezni.

Identitások összekapcsolása

A könyvtári rendszert fel kell készíteni a szövetségi azonosítás során használt azonosítójukkal érkező felhasználók fogadására. Ehhez szükség van egy kapcsoló táblára, ahol a könyvtári azonosítót és a föderált azonosítókat tároljuk.ű

Bejelentkezés során bármely eduid-vel azonosítja a felhasználót a szóbanforgó Home IdP, az alkalmazás kikeresi a megfelelő könyvtári alkalmazásbeli azonosítót, és a továbbiakban az alkalmazás ezt használja a munkamenet során.

Beiratkozás

Ha a felhasználó olyan azonosítóval jön a Home IdP-től, ami nincs egyetlen alkalmazás azonosítóhoz sem kapcsolva, a beiratkozás folyamatát kell végrehajtani.

A beiratkozás folyamán létre kell hozni az olvasó táblában az új olvasót, és a Home IdP-től kapott személyes adatokkal fel kell tölteni az olvasó rekordot.

A “Föderált azonosító” kapcsolótáblában létre kell hozni a könyvtári azonosítót és a föderált azonosítót összerendelő rekordot.

Kiiratkozás

Felhasználó kiiratását az OIOSAML.java nem támogatja, az azonosító lejáratásával lehet a felhasználó jogosultságait korlátozni. Tervezésnél meg kell fontolni, hogy egy-egy IdP által azonosított felhasználó beiratásánál mennyi az az idő, amíg az olvasót aktívnak szeretnénk tudni. Megvizsgálva néhány könyvtár Használati szabályzatát a megoldás megfelel az általános gyakorlatnak. A könyvtárak beiratkozáskor kiállított olvasójegyét bizonyos időre szóló érvényességgel (általában 1 év) állítják ki, ha az olvasó ennek elteltével nem hosszabbítja meg olvasójegye érvényességét, az lejár.

Azonosítás és attribútumok átadása

A LoginFilter által védett URL-re irányuló kéréskor a SAML Assertion és az általa hordozott attribútumok a dk.itst.oiosaml.sp.UserAssertion objektumból lekérdezhetőek. Ezen objektum csak a védett URL-eken érhető el a dk.itst.oiosaml.sp.UserAssertionHolder.get() metódus meghívásával.

Ha csak a login funkciót védjük SAML SP-vel, érdemes a user session-be átmenteni a szükséges attribútumokat, ha azokat más funkciókkal is el kell érni.

Attribútum mappingről igény szerint a fejlesztés során kell gondoskodnunk, az OIOSAML.java nem támogat ilyen funkciót.

Példa az eduPersonPrincipalName attribútum kinyeréséről:

```
UserAssertion ua = UserAssertionHolder.get();
String eppn = ua.getAttribute(“urn:oid:1.3.6.1.4.1.5923.1.1.1.6 ”);
```

A rendszerfejlesztéshez kapcsolódó dokumentáció az alábbi URL-en található:

[https://svn.softwareborsen.dk/oiosaml.java/sp/trunk/docs/developers.html]

Attribútumok frissítése

Hogy a könyvtári rendszerben nyilvántartott olvasók adatai naprakészek legyenek, a Home IdP-től származó attribútumokat nem csak a beiratkozáskor, hanem a mindennapi használatkor is igénybe vehetjük.

Az IdP-től kapott attribútumokat a könyvtári alkalmazás ellenőrzi, és ha az adott attribútum még nem szerepel a nyilvántartásában, azt rögzíti.

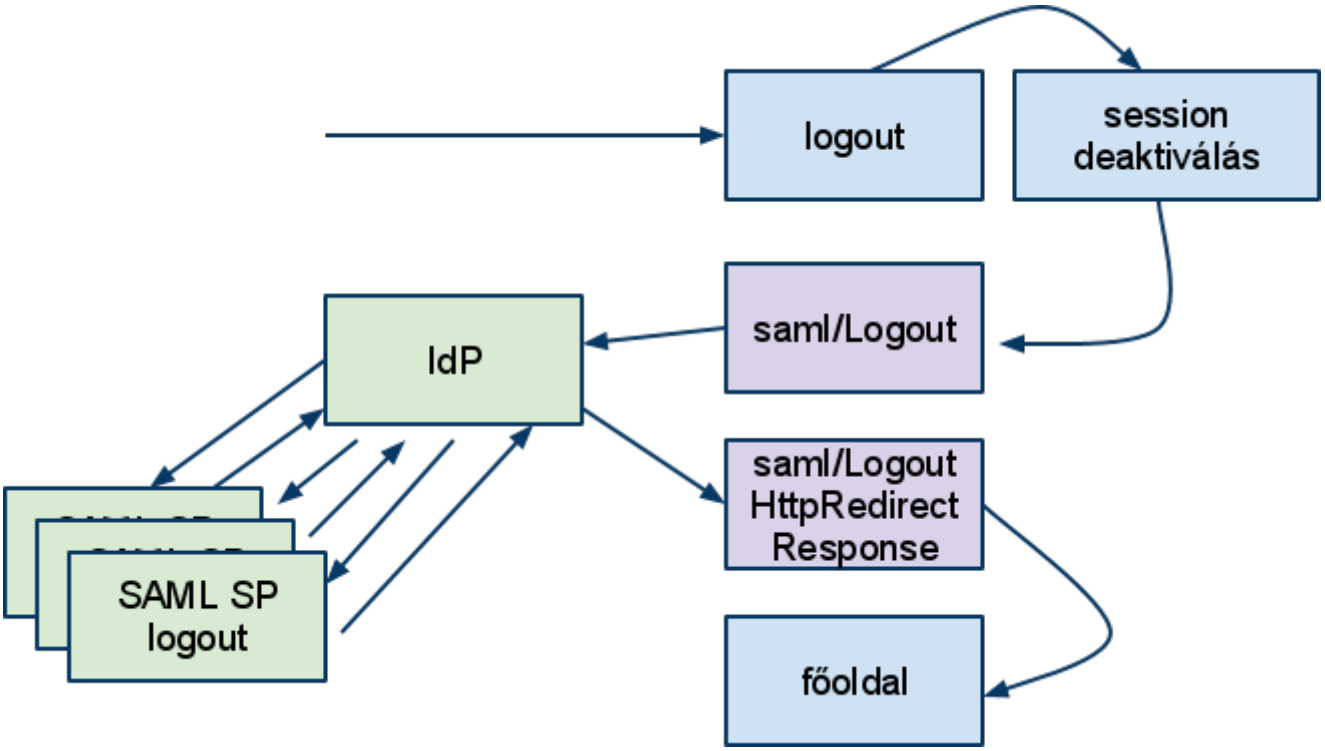
Az alkalmazás saját szabály-rendszere döntheti el, hogy a meglévő értékeket lecseréli az Home IdP-től kapottal, vagy csak hozzáadja új értékként a már meglévőhöz.

Kijelentkezés

SP által kezdeményezett SLO

Az alkalmazásból történő kijelentkezést a session-változók törlésével kell megoldani, és biztosítani kell a Single Logout folyamat elindítását. Az OIOSAML.java esetében ezt a saml/Logout URL-re történő redirect-tel lehet kezdeményezni.

```
HttpSession session = req.getSession(false);
res.sendRedirect("saml/Logout");
```


IdP által kezdeményezett SLO

Ha a Single Logout-ot a felhasználó egy másik alkalmazásnál kezdeményezte, és kérte, hogy valamennyi aktív alkalmazásból léptesse ki a rendszer, az IdP a könyvtári alkalmazásnak egy Logout Request-et küld a böngésző átirányításának segítségével. A kérésről a SAML SP-n kívül az alkalmazásnak is tudnia kell, hogy a felhasználó session-jén a kilépést érvényre juttassa. Ezt a SAML SP SLO endpoint-jai elé tett filter segítségével lehet a legegyszerűbben végrehajtani.

```
LogoutFilter.java

import java.io.IOException;
import javax.servlet.Filter;
import javax.servlet.FilterChain;
import javax.servlet.FilterConfig;
import javax.servlet.ServletException;
import javax.servlet.ServletRequest;
import javax.servlet.ServletResponse;
import javax.servlet.http.HttpServletRequest;
import javax.servlet.http.HttpSession;

import org.apache.log4j.Logger;

/**
* Servlet Filter implementation class LogoutFilter
*/
```

```
public class LogoutFilter implements Filter {

   /**
    * Default constructor.
    */
  private static final Logger log = Logger.getLogger(LogoutFilter.class);

   public LogoutFilter() {
   }

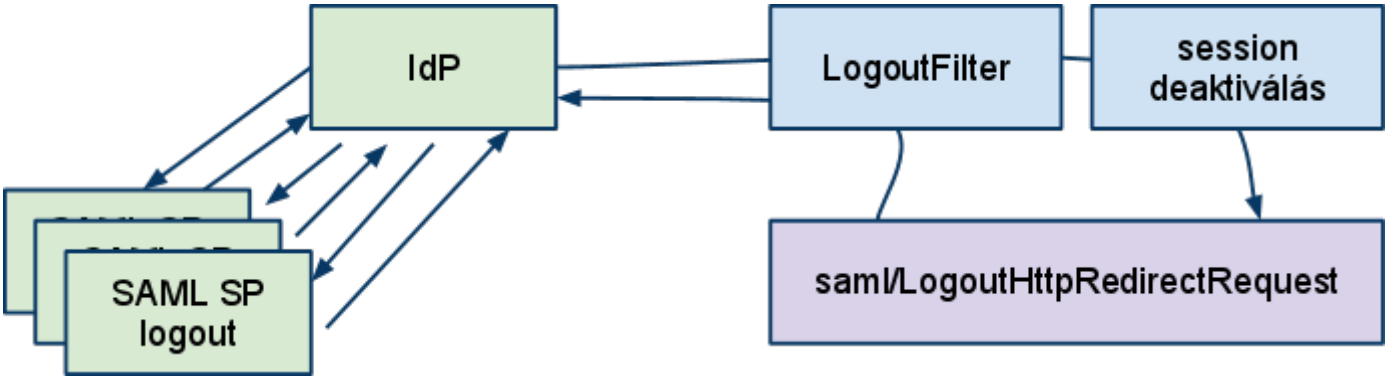
  /**
   * @see Filter#destroy()
   */
  public void destroy() {
  }

  /**
   * @see Filter#doFilter(ServletRequest, ServletResponse, FilterChain)
   */
  public void doFilter(ServletRequest request, ServletResponse response, FilterChain chain)
throws IOException, ServletException {
      chain.doFilter(request, response);
      log.debug("Enter into LoginFilter");
      HttpServletRequest servletRequest = ((HttpServletRequest) request);
      HttpSession session = servletRequest.getSession(false);
      if (session != null){
          log.debug("Remove application related session attributes.");
          session.removeAttribute("aai_auth");
      }
  }

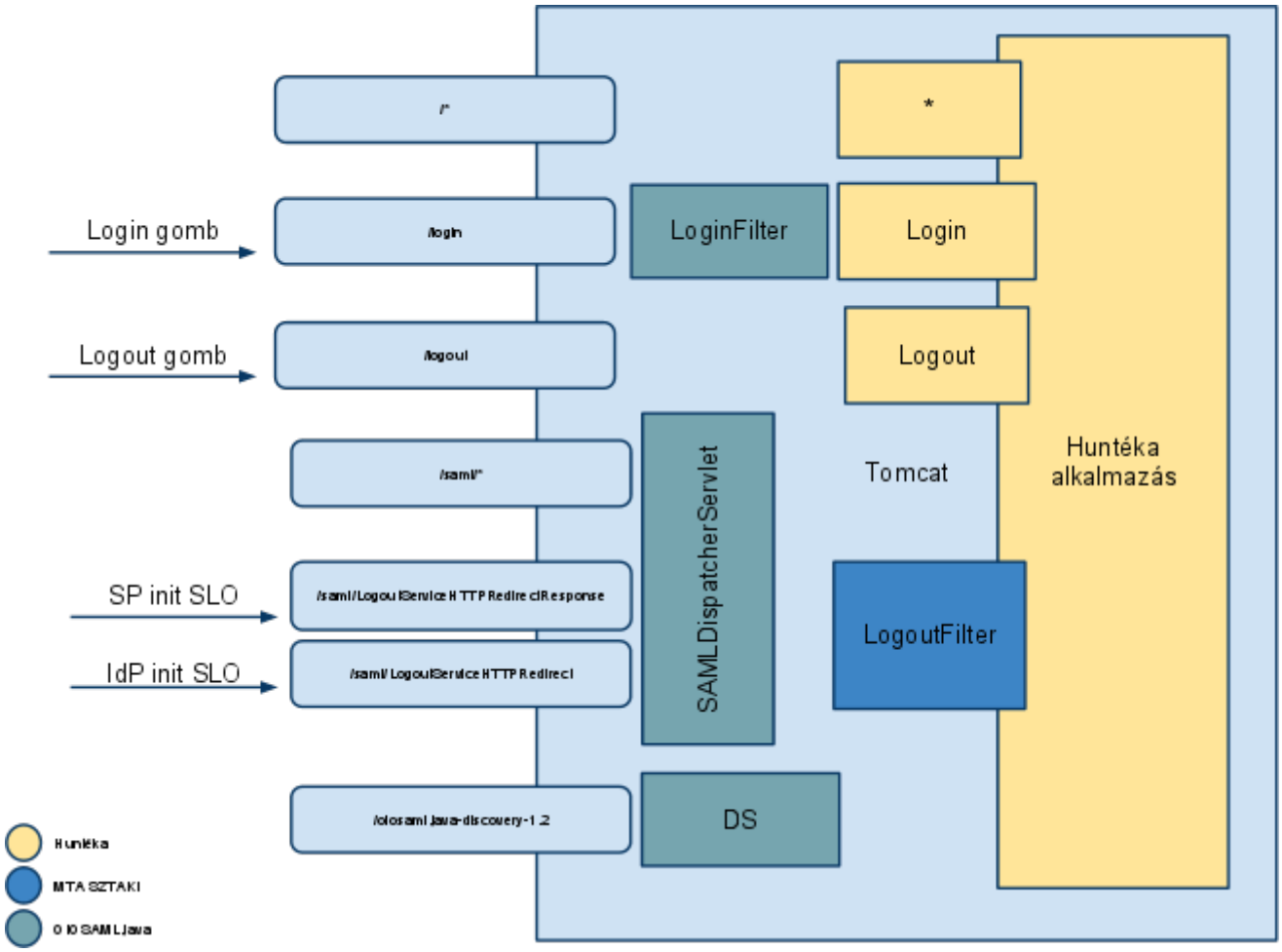
  /**
   * @see Filter#init(FilterConfig)
   */
  public void init(FilterConfig fConfig) throws ServletException {
  }
}
```

web.xml

```
...
 <filter>
   <filter-name>LogoutFilter</filter-name>
   <filter-class>LogoutFilter</filter-class>
</filter>
<filter-mapping>
   <filter-name>LogoutFilter</filter-name>
   <url-pattern>/saml/LogoutServiceHTTPRedirect</url-pattern>
   <url-pattern>/saml/LogoutServiceHTTPRedirectResponse</url-pattern>
</filter-mapping>
...
```


Rendszer architektúra

OIOSAML.java, mint SP komponens

Telepítés

Az oiosaml.java letöltése után a következő lépésekkel telepíthetjük alkalmazásunkhoz az oiosaml.java SP komponenst:

1. Másoljuk a lib/* fileokat a könyvtári alkalamzás WEB-INF/lib könyvtárába
2. Egészítsük ki az alkalmazás web.xml leírófile-ját a következőkkel:

```
<context-param>
   <param-name>oiosaml-j.home</param-name>
   <param-value>/path/to/oiosaml.home</param-value>
</context-param>

<servlet>
   <servlet-name>SAMLDispatcherServlet</servlet-name>
   <servlet-class>dk.itst.oiosaml.sp.service.DispatcherServlet</servlet-class>
</servlet>
```

```
<servlet-mapping>
   <servlet-name>SAMLDispatcherServlet</servlet-name>
   <url-pattern>/saml/*</url-pattern>
</servlet-mapping>

<filter>
   <filter-name>LoginFilter</filter-name>
   <filter-class>dk.itst.oiosaml.sp.service.SPFilter</filter-class>
</filter>
<filter-mapping>
   <filter-name>LoginFilter</filter-name>
   <url-pattern>/protected/*</url-pattern>
</filter-mapping>
```

A SAMLDispatcherServlet servlet végzi el a SAML-lal kapcsolatos kéréseket, ajánlott a /saml/* URL alá definiálni.

A LoginFilter filter által védett URL-lek (példánkban /protected/*) csak SAML-os azonosítással érhetőek el, ezen URL-ek alatt érhetők el különböző objektumokban TODO a SAML Assertion-ben átadott attribútumértékek.

Telepítés után a az OIOSAML.java ellenőrzi konfigurációját, és ha a rendszer nincs helyesen konfigurálva, elindul az autoconfig folyamat, ahol a rendszert a webes felületről konfigurálhatjuk. A konfigurációs folyamat végén az SP aláírt meta-adata letölthető.

Konfiguráció

Az oiosaml.java konfigurációja az oiosaml-sp.properties file-ban található.

Telepítés után a következő módosításokat érdemes megtenni a fileban:

```
oiosaml-sp.assurancelevel=0
```

Az elfogadott azonosítási szintet állíthatjuk itt be. Mivel a föderációban ilyet egyelőre nem használunk, és egyes IdP-k nem támogatják (simpleSAMLphp) ezt az attribútumot, állítsuk 0-ra.

```
oiosaml-sp.uri.home=../
```

Az alkalmazásunk kezdő lapja. SLO után ide irányítódik át a felhasználó böngészője.

A konfigurációs beállítások teljes dokumentációja az alábbi URL-en található:

https://svn.softwareborsen.dk/oiosaml.java/sp/trunk/docs/configuration.html

Meta-adat kezelés

A SAML SP komponens működéséhez elengedhetetlen, hogy a vele bizalmi szövetségben lévő IdP-k meta-adatait ismerje.

Az OIOSAML.java meta-adatformátumának a legfőbb jellemzője, hogy az egyes entitásokat egyenként külön file-ban kell eltárolni. Az szóban forgó file-okat a metadata/IdP alkönyvtárba kell helyezni XML formátumban, a név-konvenció csak annyit követel meg, hogy .xml-re végződjön a file neve.

Fontos tudni, hogy az OIOSAML.java csak induláskor tölti be a meta-adatokat, így ha azokat változtatjuk, az alkalmazást újra kell indítani, hogy a változtatások érvényre jussanak.

Discovery Service

Ha az SP több IdP-vel is bizalmi szövetséget alkot, szükség van Discovery Service-re is, hogy a felhasználó eldönthesse, melyik IdP-nél kívánja magát azonosítani.

Az OIOSAML.java tartalmaz egy discovery service servlet-et, ami az IdP metadatáiból állít össze egy weboldalt, ahol a felhasználó kiválaszthatja a saját IdP-jét.

Telepítése az oiosaml.java-discovery..*war file egyszerű deploy-olásával történik, beállításra az oiosaml-sp.properties file oiosaml-sp.discovery.* változók használhatóak.

A discovery service-hez kapcsolódó dokumentáció az alábbi URL-en található:

https://svn.softwareborsen.dk/oiosaml.java/sp/trunk/docs/discovery.html

Metadata frissítés

A meta-adatok frissítése kapcsán meg kell oldani a HREF letölthető teljes meta-adatának entitásonként külön file-ba történő szétvágását.

Ezt a feladatot a mdsigner-j-cli-2.0-rc2-jar-with-dependencies.jar nevű program végzi el.

Működéséhez szükséges a metadata aláíró root certificate, ezzel lehet ellenőrizni a metadata hitelességét.

A programot célszerű rendszeresen, pl. naponta futtatni, egy külön folyamatban leválogatni a releváns IdP-ket, ellenőrizni a módosulásokat, módosulás esetén frissíteni a SAML SP metadata könyvtárát és újraindítani a webalkalmazást.

Változat #1
cziernorbert hozta létre 2026-04-14 13:22:41 CEST
cziernorbert frissítette 2026-04-17 12:40:38 CEST